

Täysistunto

Torstai 9.11.2023 klo 16.02—18.17

2.4. Suullinen kysymys opiskelijoiden velkaantumisesta (Veronika Honkasalo vas)

Suullinen kysymys SKT 49/2023 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Seuraava kysymys, edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.47 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! Hallitus kasvattaa opiskelijoiden velkaantumista. Tämä tapahtuu tilanteessa, jossa opintolainakanta on kaksinkertaistunut vuoden 2017 jälkeen, siis kuudessa vuodessa. Moni valmistuu kymmenientuhansien lainat niskassa. Kun hallitus argumentoi, että opintolaina on investointi omaan tulevaisuuteen, unohtuu, että kaikki korkeakoulutetut eivät valmistu hyväpalkkaisille aloille. Lisäksi työelämä on monella jo nyt epävarmaa patkkaa, hallituksen politiikan jälkeen vielä epävarmempaa.

Pankitkin ovat jo huomanneet, että isot opintolainat voivat estää asuntolainan saamisen. Tämä kasvattaa myös varallisuuseroja. Kysyisinkin asianomaiselta ministeriltä: miten yhä kasvavat opintolainat vaikuttavat nuorten aikuisten ylivelkaantumiseen ja sen kiihtymiseen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Bergqvist, olkaa hyvä.

16.48 Liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Sandra Bergqvist (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallitus on myös päättänyt, että tehdään tämä kokonaisuudistus, ja siihen liittyy just opintotuki, siihen liittyvät nämä lainamäärät, siihen liittyvät myös ne hyvitykset, mitä tällä hetkellä myös maksetaan, jos suoritetaan niitä opintoja tavoiteajassa. Tämä on hyvä asia.

Mutta siihen liittyy paljon muitakin asioita. Pitäisi muistaa, että kaikki ne rahat, mitä tällä hetkellä käytetään opintotukeen, ovat lähes 900 miljoonaa euroa. Nyt kun tehdään tämä kokonaisuudistus, on tosi tärkeää, että käydään kaikkia näitä elementtejä läpi. Siihen liittyvät myös esimerkiksi ateriatuki, koulumatkatuki ja niin edelleen. Ja samalla mietitään varmasti tässä yhteydessä, millä tavalla rakennetaan se, että tämä lainapainotteisuus on suhteessa muihin tukiin, ja sitten on myös se, miten rakennetaan myös tämä hyvityspankki, että kun on näitä opintoja tulevaisuudessakin, niin löytyy näitä kannustimia, ja tämä on omasta [Puhemies koputtaa] mielestäni tosi tärkeää.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 54/2023 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Koskela, Minja, olkaa hyvä.

16.49 Minja Koskela vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on tänään puhuttu paljon nuorista, ja yksi hallituksen päätös, joka kurittaa erityisesti erityisen heikossa asemassa olevia nuoria, on lastensuojelun jälkihuollon ikärajan laskeminen. Tämä vie aikuistuvilta nuorilta sen turvan ja tuen, joka kuuluisi ihan jokaiselle nuorelle aikuiselle.

Minä olin itse muutama viikko sitten tapaamassa lastensuojelun asiakkaita, ja he kuvasivat, että jälkihuollon ikärajan laskemisen vaikutukset olisivat fataalit. Se, että ihminen voi kiinnittyä yhteiskuntaan ja esimerkiksi työllistyä, edellyttää, että ihminen kokee, että hänellä on tässä yhteiskunnassa jonkinlainen sija. Ja minusta vaikuttaa nyt vähän siltä, että joko hallitus ei tiedä tai sitten hallitusta ei kiinnosta tämä hyvin herkässä asemassa olevien nuorten ihmisten tilanne. Kysyisinkin nyt asianomaiselta ministeriltä: oletteko te näitä päätöksiä tehdessänne puhuneet nuorten kanssa, joita nämä teidän päätöksenne koskevat, ja jos te olette, niin miksi näiden nuorten ihmisten ääni ei teidän päätöksissänne kuulu?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.50 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lastensuojelun jälkihuollon ikärajaa nostettiin viime kaudella 21 vuodesta peräti 25 vuoteen. Tämä oli kansanedustajan lakialoitteella tehty laki elikkä ei käynyt normaalia lainvalmisteluprosessia. Tämä hallitus laskee sen kahdella vuodella taaksepäin eli 23-vuotiaaksi asti, mikä tarkoittaa, että se on edelleen korkeampi kuin mitä se oli viime hallituskauden alussa. Tämän ei pitäisi johtaa ketään huonompaan tilanteeseen, koska meillä on Suomessa toimiva aikuissosiaalityö ja tähän on tulossa siirtymäaika. Olen esittänyt tähän kuuden kuukauden siirtymäaikaa, jotta kaikki ne, jotka nyt ovat lastensuojelun jälkihuollon ikärajan piirissä, ehditään luotsata turvallisesti sinne aikuissosiaalityön puolelle.

Kysymyksen käsittely päättyi.